

Упатство за употреба

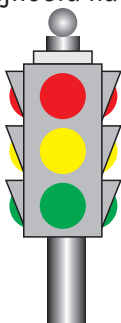
Доколку е неопходно, на пакувањето треба да се означи начинот на подготовка на производот со цел да се дадат информации за потрошувачот како соодветно да го подготви и да го употреби производот (на пример, подготвувањето и варењето на производот, времето на одмрзнување, начинот на подготвување замрзнати производи и сл.).

Упатство за чување и складирање

Етикетата на производот треба да содржи информации за специфичните услови на чување на производот со цел одржување на неговата безбедност и неговиот квалитет (на пример, доколку производот еднаш е отворен, ако е неопходно, на него треба да се означи „да се чува во фрижидер по отворањето“ или „да се чува на ладно и суво место“ на одредена температура, на пример, -3% или -5% и слично). На некои производи можат да се сретнат дури и подетални ознаки за местото каде е потребно да се чуваат одредени производи во разладниот уред. Ова е особено важно и добро за потрошувачот, затоа што се зачувуваат нутритивните состојки и трајноста на самиот производ.

Нутритивни информации

Овие информации се однесуваат на енергетската вредност и на хранливите супстанции (протеини, масти, влакна, витамини, минерали) кои ги содржи прехранбениот производ.

Хранливи материи	Високо ниво	Средно ниво	Ниско ниво
Шеќери (во 100g)	над 15g	помеѓу 5g и 15g	5g и помалку
Масти (во 100g)	над 20g	помеѓу 3g и 20g	3g и помалку
Незаситени масни киселини (во 100g)	над 5g	помеѓу 1,5g и 5g	1g и помалку
Сол (во 100g)	над 1,5g	помеѓу 0,3g и 1,5g	0,3g и помалку

Пример за означување производ:

Мешавина од какао и млечен крем

Нутритивни информации	На 100g производ
Енергија	2.262 KJ (542 kcal)
Протеини	3,2g
Јаглехидрати	57,6g
Масти	33,2g

Нутритивни и здравствени тврдења

Нутритивните тврдења се однесуваат на одредени хранливи состојки што ги содржи производот и укажуваат на неговата енергетска вредност (протеини, масти, јаглехидрати, влакна, витамини, минерали).

Пример за нутритивни тврдења:

Не содржи шеќери
Мало количество маснотии
Извор на протеини

Здравствено тврдење претставува секое тврдење кое укажува дека постои однос помеѓу прехранбениот производ и здравјето на луѓето.

Примери за здравствени тврдења:

„Витаминот Ц ја зголемува апсорпцијата на железо“,
„Калциумот придонесува за нормална функција на мускулите“.

Нутритивните и здравствените тврдења се означуваат на производот само доколку се научно докажани! Здравствените тврдења дека производот ја подобрува работата на одредени витални органи, или служи како превенција за одредени болести, односно лекува одредени болести, не се дозволени доколку не се научно докажани.

III Македонска бригада, бр. 20, Скопје
Тел. 02 2457 893, 2457 895
www.fva.gov.mk

Организација на потрошувачите
на Македонија
Водњанска, 66, П. Факс 150, Скопје
Тел. 02 3179 592
e-mail: opm@opm.org.mk
www.opm.org.mk

КАКО ДА СЕ ЧИТА ОЗНАЧУВАЊЕТО НА ПРЕХРАНБЕНИОТ ПРОИЗВОД

КАКО ДА СЕ ЧИТА ОЗНАЧУВАЊЕТО НА ПРЕХРАНБЕНИОТ ПРОИЗВОД

Целта на означувањето на храната е да се обезбедат клучни информации за потрошувачите, кои се однесуваат на карактеристиките на храната. Притоа, основното правило е дека потрошувачот не треба да биде излажан. Деталното означување на прехранбениот производ ги информира потрошувачите за неговата природа и неговите карактеристики и на тој начин им овозможува да го направат својот избор при купувањето.

Количина

Секој прехранбен производ мора да содржи информација за нето-количината изразена во l/ml за течности или g/kg за цврсти супстанции. Притоа, нето-количината не ја вклучува тежината на материјалот во кој е пакуван прехранбениот производ (пр. сирење 300g, млеко 1l).

Име на производот

Името под кое се продава производот мора да биде наведено задолжително со цел да го информира потрошувачот за вистинската природа на производот. Производот се означува согласно легислативата за посебните барања за безбедност на тој производ (пр. чоколадно млеко). Производот може да сезначи и со трговско име (пр. спагети, мусли, стапчиња од риба).

Состојки

Сите состојки кои ги содржи производот мора да бидат означени на пакувањето според редоследот на опаѓање на тежината. Означувањето на состојките не се врши кај свежо овошје и зеленчук, газирана вода, потоа кај оцети, сирење, путер, млеко, павлака доколку се произведени од еден основен продукт и пијалаци кои содржат повеќе од 1,2 волуменски проценти алкохол.

Рок на траење

Рокот на траење го претставува периодот до кога производот ги задржува своите специфични својства при правилно чување и складирање и останува безбеден за консумирање.

Рокот на употреба се означува со „**употребливо до**“ (за производи кои можат да се чуваат подолго, на пр. житарици, ориз, зачини) или, пак, со „**мора да се употреби до**“ (за производи кои можат лесно да се расипат, на пр. месо, јајца, млечни производи). Ако потрошувачот при купувањето констатира производ со поминат рок на употреба, потребно е да реагира на местото на купување на производот, истиот да не се купува, а за недостатоците во означувањето да се информира AXB. Рокот на траење не се означува кај пијалаци кои содржат повеќе од 10 волуменски проценти алкохол, оцет.

Производител/увозник

Името и адресата на производителот или увозникот мора да бидат јасно означени на пакувањето, така што потрошувачот ќе може да ги контактира доколку има некоја поплака или доколку сака да добие некоја дополнителна информација.

Потекло

Означувањето на земјата од која потекнува производот е задолжително за одредени видови храна, како на пример, телешко или говедско месо, јајца, риба, мед, овошје и зеленчук. Доколку на производот има одредени слики, знамиња, места кои можат да го доведат потрошувачот во заблуда, задолжително е означувањето на потеклото на производот.

